

RUTINE FOR OPPFØLGING AV UTAGERENDE BARN

Mål:

- Tidlig innsats for alle barn i barnehagen.

Bakgrunn:

- Alle barn skal oppleve en trygg og god barnehagehverdag. Denne rutinen skal være en retningslinje for hvordan de ansatte jobber for å sikre at barn som har en utagerende atferd får god oppfølging. Ved å jobbe for tidlig innsats setter vi heller inn tiltak før enn senere, for å hjelpe barnet på best mulig måte.

Retningslinje – slik skal de ansatte jobbe:

- Vi tenker at adferd er kommunikasjon. Vi er tilstedeværende slik at vi kan se forløp til episoder og hva som skjer i enkeltsituasjoner. På denne måten kan vi lettere svare på spørsmål som:
 - Hva skjedde?
 - Hva prøver barnet å fortelle oss?
 - Ble det sint fordi noen tok en leke?
 - Ble det lei seg fordi det ikke fikk være med i leken?

Ved å ha sett hva som skjedde i forkant av en situasjon er det lettere for oss å veilede alle barna som er involvert.

- Vi skal være gode rollemodeller for barna. Ved å være bevisst våre egne holdninger og handlinger bidrar vi til barns læring og sosiale ferdigheter. Barna observerer, plukker opp og imiterer det vi gjør. Derfor er det viktig at vi som voksne er bevisste på hvordan vi ordlegger oss og bruker kroppsspråk både i kommunikasjon med barn og andre voksne.
- Vi tenker at dersom det har oppstått en konflikt, kan alle barna som er involvert trenge støtte og veiledning fra voksne. Dersom et barn har fått vondt trøster vi først det barnet som har fått vondt og møter barnet i følelsene.
- Dersom vi er flere voksne tilgjengelige kan vi følge opp et barn hver. Det barnet som utagerte skal også møtes i følelsene og få forståelse for at dette ble vanskelig.
- Det er viktig å roe ned barnet før man prater om det som skjedde – la barnet komme tilbake i toleransevinduet (les mer i årsplanen s. 10). Når barnet ute av seg er det viktig å ikke bruke så mange ord, bare vis at du er der for det og tåler følelsene til barnet. Deretter kan man komme med alternative måter løse situasjonen på.
- Dersom barnet ikke roer seg ned kan det være lurt å ta det med ut til et sted hvor det ikke er så mange andre.
- Viktig at vi som voksne har kontroll på våre egne følelser, vi må huske at vår ro smitter over på barna.

Dersom den utagerende væremåten fortsetter over tid - slik jobber barnehagen da:

- De ansatte samler inn observasjoner fra barnehagehverdagen.
- På avdelingsmøte snakker vi sammen og setter opp tiltak. **Dette dokumenteres i eget skjema**
- Pedagogisk leder kaller inn til en samtale med begge foreldrene til barnet.

I samtalen forteller vi om observasjonene fra barnehagen, både av situasjoner barnet mestrer og situasjoner som er utfordrende for barnet. Gjennom samtalen med foreldrene ønsker vi også å danne oss et bilde av hvordan hjemmesituasjonen er. Er familien inne i en krevende periode, som kan gi utspill i barnets væremåte? Sammen prøver vi å finne løsninger som er til det beste for barnet.

- **Det lages en plan for individuell tilrettelegging som viser konkrete mål på hva vi skal jobbe med i barnehagen og hva som skal jobbes med hjemme.**

Eksempel på løsninger kan være:

- At vi har en voksen tett på barnet, som hjelper barnet med å håndtere de vanskelige situasjonene. På denne måten kan den voksne
 - veilede barnet
 - avverge uheldige situasjoner
 - støtte og rose barnet når det gjør ting som er bra
 - hjelper barnet inn i leken
 - være en lekekamerat
 - gi alternative måter å håndtere ulike situasjoner
 - hjelpe barnet med å få venner ved å legge til rette for lek i mindre grupper og med barn det kan trives med.
 - finne ut hva barnet mestrer og legge til rette for gode situasjoner for barnet.
- Ved siden av å jobbe med barnet i barnehagen, kan vi søke hjelp og råd hos andre instanser som SPT (spesialpedagogisk team), PPT og Helsestasjonen.
- Vi kan oppmuntre foreldre til å søke hjelp for det de strever med hjemme hos Familieteamet, Helsestasjonen, PPT.
- Vi kan veilede foreldrene og gi tips, råd og litteratur som kan være til hjelp.
- Regelmessige samtaler med foreldrene for å følge opp situasjonen rundt barnet.

Underveis i prosessen:

- Vi evaluerer sammen med foreldrene, ved å kalle inn til jevnlig samtaler der plan for individuell tilrettelegging evalueres og det settes opp nye mål/viderefører de vi allerede har.
- På avdelingsmøtene evaluerer og snakker vi høyt om hvilke tiltak vi har satt inn, om de virker og hva vi eventuelt må gjøre annerledes eller forandre på.